

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Ex gloriose susceptus dominus fleuit super ciuitatem ca. cxviiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

credunt petrus et philippus ad significandū,
 qz ipsi p̄mū adduxerūt gētes ad iesum. petrus
 corneliū z domū eius
 philippus samaria In
 itinere dū ascende
 ret hierlm putamus
 eū esurisse z accessis
 se ad ficū. z cū nō in
 uenisset in ea nisi fo-

Tū i actibz aploz les
 git philippus diaco
 nus cōuertisse sama
 riā: petrus corneliuz
 et domū eius

lia et nō fructū: ait. Nūq̄s amplē ex te exeat
 fructus. z statim aruit. Qd̄ tū in signū synago
 ge maledicte arefacte puerse sez mēdicatā
 t̄ fecit iesus. Nō enī q̄rebat fructus ex ea cū nō
 dum tps ficū erat. qd̄ licet apud mattheuz
 legat sequenti die factū. Warē q̄z dicat alla
 die cū exiret a bethania esurijt: putam⁹ reca
 pitulādo dicit eē. Warē enī narrat h̄ factū
 esse aū electionē vendentū de tēplo quā cō
 stat dīcō factā. Nec ob aliud tū hūc or
 dinē marci seq̄mur nisi qz post mattheū scri
 psit. Siue aut matthe⁹ scōda ferta dicat factū
 recapitulādo. siue mar⁹ aū electionē pocu
 pando. qz de facto non est q̄stio. de die arbi
 trio legētis relinquit⁹. Euntē aū discipu
 li fecerūt sicut p̄cepit illis iesus. Et ponētes
 vestimēta sua sup pullū: eū desup sedere fece
 runt. Warē lucas z ioānes nō dicit eū se
 disse nisi sup pullū zacharias qz p̄pha dixit
 sedēs sup pullū asine. matthe⁹ dicit eū sedisse
 sup asinā et pullū. Q̄ licet breuis esset via: fie
 ri tū potuit vt primo infēdisset pullo et forte
 qz nō dū domit⁹ et lasciu⁹ erat. descēdit et i se
 dit asine. qz si sup pullū tū. Warthe⁹ tū sup
 ytrūqz posuit. qz ytrūqz fieri potuit in myste
 rio. Q̄ aū h̄ p̄phetatū fuerat p zachariā d̄ ic
 su non p̄gnouerūt discipuli donec glorifica
 tus fuit iesus.

Q̄ gloriose susceptus dominus fleuit su
 per ciuitatem. Ca. CXVIII.

Et cū appropin

quasset iesus ad descēsum montis
 oliueti: multi descendētū cū eo:
 substernebāt vestimēta sua in via. alij cede
 bant ramos de arboribz et sternebant in via
 Turba aut multa q̄ uenerat ad diē festum
 et p̄uert et plebecula hierosolymoz tollētes
 ramos oliuaz. p̄cesserūt ei obuiā. Et q̄ p̄cede
 bant et q̄ seq̄bantur clamabāt. Osanna filio
 dauid. Et osanna verbū hebreū: cōposituz
 et corrupto et integro. Q̄ si enī sonat salua

vel saluifica Anna est interfectio obsecratis
 sicut pape ammiratis. Que qz in latino elo
 quio nō habet. p ea posuit hieronym⁹ n̄ ob
 secro. Est q̄ osanna q̄si osti anna. salua obse
 cro. Et est vna dicitio vt dicit⁹. Vel duo p
 elipsim. i. p elisionē: vel p subtractionē yn̄
 lre q̄ est. i. plate. Vel est vna dicitio. et p̄stru
 ita. dicētes. filio dauid osanna. i. salua obse
 cro. V̄ sunt due dicitōes. et tūc legit ita. dice
 tes. osanna o fili dauid. Et post cōuertendo
 sermonē inter se dicebāt. Benedicē q̄ venit
 rex in noīe dñi. subaudi. sicut vel est. z bñdētū
 qd̄ vēit regnū p̄is n̄ri dauid. q. d. Hic de
 quo dicit⁹ est. Dabit illi dñs sedē dauid p̄is
 ei⁹. Et tūc p̄uertētes s̄ba ad ipm dicebant.
 Osanna in excelsis. qz licet forte petebāt sub
 limitatē regnū t̄rent. tū p̄pheticē nesciētes eū
 regē celi z angeloz p̄dicabāt. Et qd̄ p̄pharise
 ozū de turba dicebat ei vt increparet discipu
 los. Quibz r̄ndit. Nisi tacuerint lapides cla
 mabūt. qz in passione his tacentibz p̄ timore
 petre scisse clamauerunt eū dñm mundi. Et
 vt appropinquauit hierlm fleuit sup ciuitatē
 dicēs. Quia si cognouisses et tu. subaudi. he
 res. qz circūdabūt te inimici tui vallo: z non
 relinquerēt te lapidē sup lapidē. q. d. Si co
 gnosceres ruinā tuā futurā: et causam q̄
 abscondita sunt tibi in hac die q̄ ad pacē tibi
 fieres. Q̄ aū illa hierusalē por fundit⁹ ener
 sa sit apparet. qz loc⁹ caluarie q̄ tūc erat extra
 eā et sepulcrū: inō sunt in ea. Helius ei adria
 nus eā penit⁹ eueriam reparauit: mirantes
 locū et nomē: vo cās eā beliam. Hic aū
 eā p̄iturā dixit dñs. qz cum milu⁹ et h̄rudo
 cognoscāt tps suū: ipa nō p̄gnouit tps vlti
 mōis sue. Et cum intrasset urbē: cōmota ē
 yn̄iuerſa ciuitas dicēs. Quis ē hic. Turba at
 dicebāt eē iesum p̄phetā a nazareth. H̄mo
 riam huius p̄cessionis dñice semel q̄ramis
 recolit ecclia. Egre diuntur em̄ fideles ciui
 tatis q̄si obuiā dño extra muros ciuitatis. et
 vadūt vsqz ad crucē aliquā i q̄ et ramos q̄s
 gestant affigētes deponūt. q̄si diceret ecclia.
 Hic aū absit gloriari nisi in cruce dñi nos
 stri iesu ch̄i. Jō aū orādo eunt vsqz ad crucē
 qz sic ostēditur eis nō esse spandū in q̄ntalibz
 bet gloria mūdi. qz extrema gaudij luce o
 cupat. Pro eadē significatiōe in illa die: gau
 diō p̄cessionis subdit euāgelii dñice passio
 nis. Forte quia et dñs exultationi inuenit la
 mentum suū. et nos processioni passionē

Euangelica

quia passio fuit causa euerfionis p qua fleu-
it. Ecclesie qdē ille q eadē die dñicalē pces-
sione fuit pmittit rectius faciūt. qz nō p ista
illa ē dimittēda. Similit̄ ille q pōtifici suo
extra urbē posito in p̄dicto loco crucis ei oc-
currūt et ipō p̄lm pcedēte in ciuitatē regre-
diunt ordinarij faciūt.

De secunda eiectione ementū et venden-
tum de templo.

Capitulum. **CXIX.**

Travit iesus

e in tēplū. Deinde oñdit ruinā v-
bis p q̄ fleuerat maxime ex sa-
cerdotū culpa pcessurā: Sacerdotes enim
auaricie sue p̄sulētes in porticibz tēplī hosti-
as v̄debat cuiusqz generis: ne venientes de
longinq̄ nil offerret si hostias p̄sto nō inue-
nirēt. Et ne etiā paupes q̄ nihil secū attule-
rāt excusationē p̄tenderēt pecunie nō habite
posuerunt ibidē numularios q̄ mutua sub
cautione darēt pecuniā. Sed qz lex nō parte-
bat vt a fratribz suis vsuras acciperēt. exco-
gitauerūt vt collibitas facerēt. Collibia ei
ap̄d eos dicunt vilia munuscula. vt cicerz. z
vne p̄sse. et pomoz diuersi generis. q̄si qd̄ i
numo nō licebat ī talibz liceret. Qd̄ p̄hibuit
ezechiēl dicens. Usurā z oēm supabūdantiā
nō accipiet. Sic et hodie qdā sub noīe cha-
ritatis vsurā palliāt. Et facta flagello de fu-
niculis: eijciebat vendētes et emētes cū ho-
stijs suis de tēplo: et mēlas trapezitarū euer-
tit et dixit ne domū p̄ris sui q̄ erat dom⁹ ozo
nis facerēt speluncā latronum. Nec sinebat
vas aliqd̄ nisi deo dicatū trāsferrī p tēplū.
Et tradit qdā. qz qdā fulgor radiosus egre-
diebat ex oculis ip̄s: q̄ territi sacerdotes z le-
uite nō poterāt ei resistere. Scdm̄ hoc recte
faciunt q̄ cereas faculas in ecclesijs v̄dē nō
p̄mittūt. nisi forte qz
marie p mysterio fe-
cit hoc dñs. Et accel-
serūt ad eū ceciz clau-
di in tēplo. et sanauit
eos.

De laudibz et q̄si ora-
tiōe exhibita die dñi:
ca oēs euāgeliste cō-
sentirūt. electionē p̄o
eadē die factam mat-
theus z lucas tradūt

Barc⁹ p̄o sequētī die factā tradit. Forte il-
lis duobz diebz iterato facta ē. Sili forte ees
desie laudes sequētī die iterate. qz glosa sup
eodum dicit sequētī die factas. sup illū locū
vbi agit de agno decima die tollēdo. z ita in

quit nō est oblectio fm bedā de maledictōe
ficulnee quā dicit marcus factā ante electio-
nem vendentium. Nam et electio secūda die
facta est: vt habet series marci. Et sic inquit
omnia plana sunt.

De excitatione templi in triduo.

Capitulum. **CXX.**

Amirantes

e p̄ncipes sacerdotū z scribe: dixē-
rūt ei. Qd̄ signū oñdis nob: qz
hec facis. q. d. Significas ne aliqd̄ h̄ ope iū-
sitato. Vel pot⁹. Nō credimus tibi h̄ licere
gōnde nobis signū q̄ credam⁹ tibi hoc lice-
re. Et r̄ndit. Soluite templū hoc z in tribz
diebz excitabo illud. Illi autē dixerūt. Qua
draginta sex annis edificatū est templū hoc:
et in tribz diebz excitabis illud. Ille autē dice-
bat de tēplo corpis sui. Salomonicū tem-
plum. vij. annis cōpletū est. Secundū autē
templū sub cyro. xxx. annis edificatū ē: sed nō
sup terrā: nisi q̄ntū sacerdotes poterant vsqz
ad medietatē dorsī su p̄nniti. Finitime enim
gentes edificationē impediebāt. Post inter-
missuz est opus ad imperiū cambaise. vij. an-
nis. z post. vno anno sub duobz magis. iterū
vno anno sub dario filio idaspis. Secundo
autē anno regni ei⁹ recepta licētia ab eo ī. vij.
annis p̄summatū est opus. Q̄ legit hūc nu-
merum dierum formationi dñici corpis con-
gruisse q̄ntum ad distinctionē membroz: nō
ad formationē dictum est. Ab hora em̄ cōce-
ptionis simul formata fuerunt oīa membra:
nō p̄ interualla sicut hoīs puri: sed forte etiā
si viderentur. nō ita possent d̄stingui vsqz ad
t̄m temp⁹. Hoc autē
non dicit iesus impe-
rando vel consulē-
do vel hortando. sed
p̄dicēdo et est. Sol-
uite. i. soluetis.

Templū dñi qd̄ mō
est z bethel dz. q̄s edf-
ficauerit nescit. Quis
dā autē dicūt edifica-
tum ab helena post
crucis inuentionem.

Quidā ab eractio: cū de persida triumphās
crucē retulit. Quidam a iustiniāuo augusto
Quidam a quodam rege egypti nomine al-
lachibis. id est summi dei.

De duobus minutis vidue.

Capitulum. **CXXI.**

Respiciebat oi

e uites qui m̄tebāt munera sua ī